

EVANGHELIA

după

Marcelu

capitolele 9-16

ghid devoțional

EVANGHELIA DUPĂ MARCU

Capitolele 9-16

Ghid devoțional

BISERICA METANOIA ARAD

2018

Evanghelia după Marcu, Vol. II (Cap. 9-16)

Ghid devoțional

© Biserica Creștină Baptistă Metanoia Arad, 2018
Departamentul de învățatură (în colaborare cu Emil Bartoș)

Str. Tribunalul Dobra Nr. 8, Arad

www.bisericametanoia.ro

Calendar de studiu
Septembrie – Decembrie 2018

Evanghelia după Marcu

<i>Săptămâna</i>	<i>Lecția</i>	<i>Pasajul</i>	<i>Titlul</i>
3-9 Sept.	–	<i>Introducere Marcu</i>	
10-16 Sept.	1	1:1-13	Evanghelia lui Isus
17-23 Sept.	2	1:14-3:6	Misiunea lui Isus
24-30 Sept.	3	3:7-6:6	Învățătura lui Isus
1-7 Oct.	4	6:7-8:26	Compasiunea lui Isus
6-13 Oct.	5	7:1-23	Curajul lui Isus
14-21 Oct.	–	–	
22-28 Oct.	6	8:27-9:13	Divinitatea lui Isus
29 Oct. - 04 Nov.	7	9:14-10:52	Ucenicii lui Isus
5-11 Nov.	8	11:1-12:44	Autoritatea lui Isus
12-18 Nov.	9	13:1-37	Revenirea lui Isus
19-25 Nov.	10	14:1-15:15	Suferințele lui Isus
26 Nov. - 02 Dec.	–	–	
3-9 Dec.	11	15:16-47	Jertfa lui Isus
10-16 Dec.	12	16:1-8 (20)	Învierea lui Isus

LECȚIA 7

Titlul lecției: UCENICII LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 9:14-10:52

STRUCTURA LECȚIEI

Această secțiune din Evanghelia după Marcu îi are în prim plan pe ucenici. După mărturisirea de credință a lui Petru din cap. 8:27-30, mărturisire care marchează un punct de cotitură în Evanghelia lui Marcu, Domnul Isus începe să le vorbească ucenicilor despre scopul venirii Sale, și anume moartea și învierea Sa (8:31-33). În același timp El începe să le explice ce înseamnă să fii cu adevărat un ucenic și care este prețul uceniciei adevărate.

Întrebarea 1: Citește întregul text al lecției și notează mai jos ideea centrală a fiecărui paragraf/tablou, respectiv evenimentele care sunt descrise și personajele care apar.

Exemplu: 9:14-29 Isus vindecă un copil stăpânit de un duh mut.

Personaje: ucenicii (care nu pot vindeca copilul), cărturarii (discutau aprins cu ucenicii), mulțimile (au alergat la Isus), Isus, tatăl copilului (îl roagă pe Isus să-i vindece copilul), copilul, duhul necurat.

îndrăzneau, încercau. Isus însă i-a pregătit în etape, pentru perioada în care El nu va mai fi cu ei.

În lecția de astăzi ne vom opri în mod special asupra câtorva paragrafe în care Marcu ne descrie realitatea urmării lui Isus.

- (1) În primul paragraf (9:33-37), pornind de la o ceartă între ucenici, Isus atrage atenția asupra pericolului întâietății. În comunitatea ucenicilor, spune El, se lucrează după priorități. El este prima prioritate, apoi vin toți ceilalți. Dacă-L slujești corect pe Isus, vei ști să-i slujești pe toți ceilalți.
- (2) În cel de-a doilea paragraf – întâlnirea cu tânărul (liderul) bogat (9:14-31) – Isus avertizează cu privire la costul total pe care un ucenic trebuie să fie dispus să îl plătească. Ucenicia este un act de voință care presupune următorii pași: lepădarea de sine, luarea crucii și urmarea lui Isus. Costul uceniciei este pe măsura chemării. Disponibilitatea pentru sacrificiu definește ucenicul autentic.
- (3) În cel de-a treilea paragraf (10:35-45), pornind de la un nou incident între ucenici, Isus pune laolaltă ambele teme abordate înainte: tema sacrificiului și tema slujirii în ucenicie. Modelul este El, care a venit să slujească sacrificându-se pe Sine.

EXPLICAREA LECȚIEI

Prima criză în interiorul grupului de ucenici apare când ei se ceartă „ca să știe cine este cel mai mare” (9:33-37; 10:35-45). Ca să-i potolească și să le dea o nouă lecție, Isus a luat drept exemplu un copilăș pe care l-a așezat în mijlocul lor, ca să le vorbească despre inocență și acceptare. După un incident similar, Isus a folosit

comparația între tipul de conducere egoist din lume și tipul de conducere altruist propus de El.

Principiul de bază al uceniciei creștine adus și implementat de Isus era cât se poate de simplu. El a fost redus la următoarele afirmații:

- Cine vrea să fie cel dintâi trebuie să fie cel mai de pe urmă dintre toți;
- Cine vrea să fie cel dintâi trebuie să fie slujitorul tuturor;
- Cine vrea să fie cel dintâi trebuie să fie robul tuturor;
- Cine vrea să fie cel dintâi trebuie să se jertfească.

Mai presus de orice, El, Isus este Cel care se prezintă pe Sine ca model de slujire necondiționată și de jertfă supremă (10:45).

Observăm de asemenea că Marcu aranjează textele despre ucenicie în preajma previziunilor lui Isus despre patimile și moartea Lui. Dar de fiecare dată când Isus vorbea despre patimile ce urmau, ucenicii făceau câte o greșeală:

- Întâi, după ce Isus i-a anunțat că trebuie să pătimească mult (8:31), ucenicii, în frunte cu Petru, L-au muștrat.
- Apoi, a doua oară când le vorbește despre patimi (9:30-32), ucenicii fac din nou o greșeală și se ceartă ca să știe cine este cel mai mare (9:33-34).
- A treia oară, în drum spre Ierusalim, când ucenicii erau tulburați și îngroziți (10:32-34), Isus le vorbește din nou despre patimile care urmau.

Aceste cazuri ne arată, pe de o parte, neputința lor de a înțelege implicațiile suferințelor lui Isus pentru ei și, pe de altă parte, pericolele uceniciei.

De aceea, după fiecare situație descrisă de Marcu, urmează o învățătură fundamentală despre ucenicie.

- În primul caz, ucenicul este unul care se leapădă de sine însuși, își ia crucea și îl urmează pe Isus.
- În al doilea caz, ucenicul este unul care trebuie să fie cel mai de pe urmă dintre toți.
- În al treilea caz, ucenicul este unul care se face robul tuturor.

Întrebarea 2: În una din cărțile sale, păstorul și predicatorul John Piper prezintă *Cincizeci de motive pentru care Isus a venit să moară*.¹ Cum ai răspunde tu, cu propriile cuvinte, dacă cineva te-ar întreba: *De ce a trebuit Isus să moară?* Câte motive ai putea să dai?

Două mari lecții sau principii ale uceniciei se desprind din paragrafele biblice analizate mai sus: lecția **slujirii** și lecția

¹ Cartea poate fi descărcată gratuit aici: <https://www.desiringgod.org/books/fifty-reasons-why-jesus-came-to-die> Sau varianta în limba română: <https://gtgospel.files.wordpress.com/2013/03/patimile-lui-isus-cristos-50-de-motive-pentru-care-a-isus-a-venit-sa-moara.pdf>

sacrificiului. Aplicându-le, vom reuși să biruim ispita elitismului și egoismului.

OBS. De remarcat că aceste lecții, de altfel greu de învățat, Isus le-a predat ucenicilor în privat, niciodată în public. Ucenicii se certau între ei, nu vorbeau unii cu alții, se suspectau, chiar se mâniiau unii pe alții; dar Marcu este atent de fiecare dată să ne spună că Isus i-a chemat la El, adică separat, la discuții în cercul restrâns. Erau lecții mult prea importante ca să le discute cu ei pe drum, în mișcare, sau chiar de față cu străinii.

Două dintre cele mai cunoscute relatări din Evanghelii îi au ca personaje principale pe copii - care au venit și sunt primiți cu bucurie de către Isus - și pe tânărul bogat (sau un lider bogat) - care vine și el la Isus, dar în final pleacă *cu mâna goală*. Dintre toți cei ce au venit vreodată la Isus, acesta este singurul despre care ni se spune că a plecat de acolo mai rău decât venise. Și totuși, am zice că el ar fi avut de partea lui o mulțime de circumstanțe favorizante. Din multe puncte de vedere părea candidatul perfect, mai ales că ni se spune că Isus l-a privit cu drag și l-a iubit.

Marcu creează aici un contrast voit între acceptarea Împărăției fără să ai mare lucru de oferit, „ca un copil”, pe de o parte, și, pe de altă parte, decizia finală a tânărului bogat, atitudinea lui Petru și a altor ucenici.

Întrebarea 3: Citiți paragrafele din 10:13-16 și 14-31 și descrieți în paralel atitudinea copiilor care au venit la Isus și atitudinea tânărului bogat.

În gândirea iudaică, bogăția era văzută ca o dovadă absolută a binecuvântării din partea lui Dumnezeu (vezi Pv. 10:22, 22:4; Iov 42:12; Ecl. 5:19; 1 Regi 3:10-13). Iar acest lucru ne face să înțelegem mirarea, chiar șocul ucenicilor, la auzul cuvintelor Domnului Isus referitoare la cât de greu poate intra un bogat în Împărăția lui Dumnezeu.

Întrebarea 4: De ce Domnul Isus îi cere în mod particular acestui tânăr lider să își doneze toată averea săracilor? Oare Isus vrea să învețe că doar cei care nu dețin bogății pot intra în Împărăția lui Dumnezeu?

Ce crezi că ți-ar cere ție Domnul Isus, în mod particular? Ce ar însemna, în cazul tău, *să dai totul și să-L urmezi pe Isus?*

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

a. Isus este modelul pentru toți ucenicii Lui

Contribuția unică a capitolului 10 în cadrul epistolei lui Marcu ca întreg este că ne arată modul în care Domnul Isus își intersectează traiectoria cu cea a ucenicilor săi, răsturnând cu susul în jos așteptările noastre legate de ceea ce ar putea să însemne a fi ucenicul Lui. Isus Cristos este modelul ideal de ucenicie. El nu doar a învățat pe alții, ci a aplicat modelul în viața Lui.

Aplicație: În ce domenii a demonstrat Isus că este model pentru ucenicii Lui?

b. Isus avertizează din timp asupra pericolelor uceniciei

Fiecare pasaj prin care Isus cheamă la ucenicie este însoțit de o avertizare.

Aplicație: Care sunt pericolele urmării lui Isus?

c. Isus nu a uitat niciodată să promită o răsplată pentru ucenicii Lui

A-L urma pe Isus poate însemna plățirea unui mare preț, dar întotdeauna și cu siguranță vei beneficia de o mare răsplată, eternă.

Aplicatie: Ce răsplată promite Isus ucenicilor Lui și în ce mod este răsplata uceniciei mai bună decât orice poate oferi lumea?

Ultimul paragraf (10:46-52) relatează vindecarea orbului Bartimeu, fiind singura minune din timpul călătoriei lui Isus către Ierusalim menționată de către Marcu. Întrebarea pe care Isus i-o pune acestuia – *Ce vrei să fac pentru tine?* este întrebarea pe care anterior a adresat-o lui Iacov și Ioan (10:36). Fără îndoială, Marcu îi pune pe cei doi ucenici în contrast cu orbul Bartimeu care, spre deosebire de ei, a înțeles că Isus este Mesia. Dacă Iacov și Ioan doreau glorie, Bartimeu a cerut doar milă; această întrebare e una pe care Domnul Isus continuă să o pună și astăzi.

Întrebarea 5: Dacă Domnul Isus te-ar întreba astăzi: *Ce vrei să fac pentru tine?*, ce I-ai răspunde?

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECȚIA 8

Titlul lecției: AUTORITATEA LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 11:1-12:44

Lecția de astăzi este despre autoritatea Domnului Isus. Suntem deja în ultima săptămână din viața lui pământească. Taina legată de identitatea lui Isus s-a sfârșit, acum acțiunile Lui indică înspre autoritatea Lui de Rege, adică Mesia cel promis. În Ierusalim, Isus are mai multe acțiuni, cuvântări și dispute pe tema autorității Lui.

Întrebarea 1: Citește capitolul 11 și identifică acțiunile prin care se manifestă autoritatea lui Isus:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Gesturile de autoritate ale Lui Isus, i-au intrigat pe liderii religioși. Întrebările adresate lui Isus au fost directe și dure. I se cerea explicație: „Cu ce putere faci Tu aceste lucruri? Și cine Ți-a dat puterea aceasta ca să le faci?” (11:28) Ei doreau, altfel spus, să știe natura și sursa autorității Lui. Întrebarea pusă de liderii religioși era una artificial concepută, de aceea Isus le răspunde strategic printr-o altă întrebare.

Dintre toate răspunsurile pe care le-ar fi putut da liderilor religioși, Domnul Isus alege să facă referire la botezul lui Ioan pentru a-i contracara.

Întrebarea 2: De ce liderii religioși pretind că nu știu care este răspunsul la întrebarea adresată de Isus despre botezul lui Ioan? Ce poți spune despre caracterul acestor oameni din modul în care ei răspund?

Urmează pilda vierilor, cu dedicație pentru lideri. Ei au priceput că Isus a spus pilda împotriva lor (12:12). Isus este lăsat în pace pentru puțin timp. Disputa se reia pe teme teologice. Întrebările pentru Isus funcționau ca teste pentru verificarea autorității teologice. Ce învăța El despre raportarea la puterea omenească, despre moralitate și despre respectarea poruncilor? Primul test a avut ca temă birul dat Cezarului (12:13-17). Al doilea test a fost legat de căsătorie și înviere (12:18-27). Al treilea test a fost despre cea mai mare poruncă (12:28-34). Răspunsurile lui Isus îi dezarmează pe anchetatori. Unii au rămas uimiți, alții Îl aprobau, iar alții au renunțat să-I mai pună întrebări.

EXPLICAREA LECȚIEI

Marcu ne prezintă trei scene din polemica pe care Isus a avut-o cu liderii religioși. Prima vizează contestarea autorității lui Isus, a doua

răspunsul dat de Isus printr-o pildă, iar a treia testarea autorității lui Isus în învățatură.

1. Contestarea autorității lui Isus (11:27-33)

Pentru conducătorii religioși ai Israelului, nu conta ce a făcut Isus, ci de ce. Nu conta că El a făcut bine, că a vindecat, că a scos demoni sau că a învățat cu putere. Conta cine L-a trimis să facă toate aceste lucrări. Ei, practic, sugerau că tot ce făcea Isus nu era autorizat de ei. Ei nu L-au delegat, nu L-au împuternicit, adică nu I-au dat autoritatea. De aceea puterea sau autoritatea lui Isus îi deranja pe mulți lideri religioși. Problema lor era una spirituală – avea de-a face cu orgoliul lor. Tot ce nu puteau controla era erezie. Nu conta efectul lucrărilor lui Isus, ci doar faptul că Acesta ocolea și ignora aprobarea de sus, de la ei.

Întrebarea 3: În ce fel este contestată sau limitată, autoritatea (persoana și lucrarea) lui Isus astăzi în societatea în care trăim? Dar în viața ta, este El liber să-și exercite autoritatea în orice domeniu?

Comentariu teologic: Sanhedrinul

Grupul celor care L-au chestionat pe Isus era format din preoții cei mai de seamă, cărturarii și bătrânii. Acest grup forma Sanhedrinul, un fel de consiliu evreiesc legislativ, juridic și executiv. De obicei, Sanhedrinul avea 70 de membri, plus cel care prezida întâlnirile, adică Marele Preot. Grupul

care a venit la Isus nu era tot Sanhedrinul, ci o delegație. Scopul lor a fost să-L forțeze pe Isus să admită că nu de la ei aveau autoritatea să învețe și să facă toate acele lucrări.

O falsă religiozitate din partea liderilor religioși a făcut ca Templul, care ar fi trebuit să fie o „casă de rugăciune”, să ajungă o „peșteră de tâlhari”. Acțiunile și cuvintele Domnului Isus rostite împotriva acestui loc sunt ofensatoare pentru toți oamenii religioși din Israel.

Întrebarea 4: Ce ar face sau ce ar spune Isus dacă ar veni în mod fizic în biserica ta/grupul tău mic/familia ta? Te-ai simți ofensat de cuvintele sau acțiunile Lui? Oare ce ar trebui să „cureți” Isus, astăzi în viața ta?

2. Confirmarea autorității lui Isus (Pilda vierilor, 12:1-12)

Ca efect al acestui moment tensionat, Isus spune public pilda vierilor. Marcu ne spune că grupul de lideri care au ascultat pilda au priceput că ea a fost spusă împotriva lor. L-ar fi arestat, dar teama lor cea mai mare dintotdeauna a fost norodul, de aceea Isus a fost lăsat în pace.

Indirect, Isus S-a identificat cu „Piatra din capul unghiului”, adică Cel care are autoritatea delegată de Tatăl, confirmată de profeți și aplicată în lucrările Lui.

3. Testarea autorității lui Isus (12:13-34)

Autoritatea lui Isus este întărită de Marcu prin inserarea a trei cazuri sub formă de teste. Diverse grupări religioase și politice I-au pus întrebări teologice ca să-I verifice doctrina, iar El a știut ce să răspundă. Autoritatea lui Isus a fost din nou validată de învățătura Lui.

Un exemplu de manifestare a autorității lui Isus în învățătură este descris prin răspunsul dat dilemei dacă un credincios trebuie să plătească bir Cezarului.

Comentariu teologic: Birul Cezarului

Fariseii (lideri religioși) și irodianii (lideri politici), oponenți în plan social, s-au unit ca să-L prindă cu vorba pe Isus. Întrebarea lor a fost: „Se cade să plătim bir Cezarului sau nu?” Dacă Isus răspundea: „Da, trebuie să plătiți bir!”, decurgeau probleme religioase. Prima era încălcarea poruncii a II-a din Decalog, care cerea să te închini doar lui Dumnezeu, nu altui chip. Ori, pe banii de atunci era impregnat chipul Cezarului. Pe o parte a monedei era scris Tiberius Caesar Augustus, iar pe cealaltă, Pontif Maxim, adică Mare Preot. A doua problemă era că prin acest răspuns practic recunoștea stăpânirea romană, deci erai un fel de trădător de neam. A treia problemă putea apărea prin discreditarea persoanei lui Isus. Dacă Isus răspundea: „Nu trebuie să plătiți bir!”, se nășteau probleme politice. Putea fi interpretat ca un semnal dat zeloților pentru a începe o răscoală, sau putea fi percepută drept ofensă personală adusă lui Cezar.

Isus redirecționează totul înspre cele spirituale. Răspunsul de principiu dat de Isus: „Dați Cezarului lucrurile care îi aparțin acestuia, apoi dați lui Dumnezeu lucrurile care îi aparțin numai Lui” (cf. Rom. 13:1-7).

Cheia la întreaga poveste stă în chip. Un ban are imprimat un chip uman, așa cum un om are imprimat un chip divin. În principiu, omul e creat după chipul divin, deci aparține de drept lui Dumnezeu. Dar omul poate decide să poarte un alt chip, al banului. Deci, învățătura a avut următorul sens: cui îi dai mai multă autoritate în tine, acela ia chip în tine.

APLICAREA LECȚIEI

Isus și-a arătat puterea sau autoritatea în mai multe feluri. Și-a arătat puterea asupra demonilor, vindecând oameni stăpâniți de duhuri rele. Apoi, și-a arătat autoritatea prin cuvintele de învățătură. Și-a arătat autoritatea schimbând anumite legi și rânduieli. Și-a arătat autoritatea asupra naturii prin potolirea furtunii sau înmulțirea pâinilor. Și-a arătat autoritatea asupra bolilor, vindecând orice fel de neputință. Acum își arată autoritatea asupra scribilor, fariseilor, și saducheilor evrei prin intrarea triumfală în Ierusalim, curățirea Templului și răspunsurile pe care le-a dat la întrebările adresate de către aceștia!

Ce ne învață această lecție despre Isus?

a. Isus avea o autoritate spirituală care nu depindea de autoritatea socială.

Toată polemica din text a vizat delegarea de autoritate. Evident, Isus nu a așteptat-o și nici nu a cerut-o vreodată de la oameni, pentru că El

a primit-o de la Tatăl. Polemica s-a încheiat cu o nouă recunoaștere și exercitare a autorității Lui divine.

În harul Lui, Dumnezeu a oferit încă o șansă pentru poporul Israel ca ei să se întoarcă înspre El și să aibă parte de mila și iertarea Lui. Această șansă a fost refuzată prin vocea liderilor religioși. Ca urmare a acestui refuz, Isus îi avertizează spunându-le că „stăpânul viei” se va întoarce și va nimici pe vierii care au ridicat mâna împotriva „moștenitorului”. Autoritatea spirituală a lui Mesia se resfrânge și asupra autorităților sociale ale acestei lumi. Mai devreme sau mai târziu întreaga lume va recunoaște autoritatea lui Isus, ca Rege al regilor și Domn al domnilor.

Așadar autoritatea lui Isus nu poate fi separată de învățătura despre judecata pe care Dumnezeu o face păcatului și poporului Său care îi întoarce spatele. (Citește Romani 11:20-22)

Întrebarea 5: În ce fel ne afectează sau ar trebui să ne afecteze pe noi învățătura despre judecata lui Dumnezeu? Care trebuie să fie atitudinea noastră față de păcat?

b. Autoritatea lui Isus se concretiza în învățatură și în acțiune.

Învățătura creștină și acțiunea creștină nu se pot separa. A învăța și a acționa în același timp dă sens autorității spirituale. Înțelepciunea este

să le ții pe amândouă active în viața ta pentru a avea autoritate spirituală.

Învățătura lui Isus este sumarizată de către El în pasajul din 12:30-31. Cea mai mare poruncă cuprinde toată învățătura Vechiului Testament și asta aduce o chemare la acțiune. Autoritatea lui Isus în viața creștinului este reflectată de măsura împlinirii acestei învățături.

Întrebarea 6: În ce fel învățătura despre cea mai mare poruncă îți influențează viața? Sunt acțiuni în viața ta care sunt contrare cu această poruncă?

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECȚIA 9

Titlul lecției: REVENIREA LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 13:1-37

STRUCTURA LECȚIEI

Acest capitol din Marcu este numit de unii „discursul escatologic” (pentru că vizează sfârșitul vremurilor), iar de alții „discursul profetic” de pe Muntele Măslinilor. Capitolul 13 conține cel mai lung discurs din Evanghelia după Marcu, urmat de cel din capitolul 4. Discursul seamănă cu literatura apocaliptică de genul Daniel și Apocalipsa, deoarece pretinde descoperiri legate de viitor. A primit chiar numele de „Mica Apocalipsă”.

Discursul este plasat de Marcu chiar înaintea patimilor lui Isus, de aceea are și elemente comune cu secțiunea dedicată patimilor. Este o confirmare a tot ce a prezis Isus când spunea că Fiul Omului trebuia să sufere, să moară și apoi să fie glorificat. Dar nu numai Isus, ca Fiu al Omului, ci și ucenicii trebuie să fie pregătiți pentru patimi, suferință, chiar moarte. În ambele cazuri, suferința prezentă va fi răsplătită cu mântuirea viitoare (13:13, 27).

Capitolul are două părți. În prima parte, Isus vorbește despre distrugerea Ierusalimului (13:5-23), iar în a doua parte despre

sfârșitul vremurilor, după necazul cel mare (v. 24-37). Fiecare parte are mai multe secțiuni, delimitate prin expresii de avertizare.

Ordinea evenimentelor este:

- Isus va reveni cu mare putere și slavă (13:26)
- Cei aleși vor beneficia de un har aparte (13:20,27)
- Vor fi semne care vor arăta spre vremea sfârșitului (13:28-29)
- Nimeni nu știe când va fi revenirea lui Isus (13:32)
- Credincioșii trebuie să fie veghetori în așteptarea lui Isus (13:33-36)

Întrebarea 1: Citiți întreg capitolul 13 și notați mai jos avertizările folosite de Isus (Sugestie: pentru o mai bună identificare și înțelegere a acestor expresii, încercați să consultați cel puțin 2-3 traduceri diferite):

EXPLICAREA LECȚIEI

Mesajul Evangheliei după Marcu este adresat unei comunități care urma să trăiască între sfârșitul Ierusalimului și sfârșitul lumii. Isus lasă câteva repere, după care să se ghideze ucenicii și toți urmașii Lui

de-a lungul veacurilor. Sunt semne, repere ale unei profeții care urma să se împlinească.

1. Primul reper este format dintr-o succesiune de evenimente inevitabile (v. 5-13).

Isus nominalizează patru evenimente care prevesteau distrugerea Ierusalimului și sfârșitul lumii:

- Apariția cristoșilor falși (13:6)
- Războaiele (13:7-8a)
- Dezastrele naturale (13:8b)
- Prigoana (13:9-13)

Întrebarea 2: În lumea de astăzi se poate observa un interes extraordinar cu privire la viitor, interes materializat și prin abundența de cărți și filme, atât de ficțiune, cât și de non-ficțiune, atât creștine, cât și laice. Ce credeți că se află în spatele acestei fascinații și obsesii cu privire la lucrurile care vor veni?

În versetele 9-13, Domnul Isus îi avertizează pe ucenici că Evanghelia va fi vestită la toate neamurile, dar acest lucru va implica suferință și prigoană. Așa cum va spune mai târziu Tertulian, unul dintre părinții Bisericii (aprox. 150-220 d.Cr.), *sângele martirilor este sămânța creștinilor!* Perspectiva lui Isus trebuie să fie și a

noastră. Răul și suferința vor continua să existe. Creștinii vor fi mereu prigoniți, până la finalul istoriei.

Întrebarea 3: Cum se poate ca persecuția creștinilor să conducă la răspândirea creștinismului? Cunoști exemple din trecutul recent? În ce fel constituie exemplele acestea o încurajare pentru tine?

2. Al doilea reper este distrugerea Ierusalimului (13:1-2, 14-23)

Isus răspunde unui ucenic care admira pietrele și zidurile Templului din Ierusalim: „Nu va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată (13:2). Știm din istorie că această profeție s-a împlinit în anul 70, când romanii, conduși de generalul roman Titus, au distrus Templul și întreg orașul, după o rebeliune a evreilor care a început în anul 66.

Comentariu teologic: Urâciunea pustiirii

Unele detalii din profeția lui Isus sunt înfricoșătoare. El amintește despre „urâciunea pustiirii” așezată în Locul Sfânt (13:14; Mat. 24:15; Daniel 9:27), care aproape sigur are de-a face cu profanarea Templului. Unii istorici cred că referirea respectivă este legată de desacralizarea Templului prin sacrificarea de către un păgân a unei scoafe pe altar. Alții cred că trimiterea este la generalul roman Pompei care, în anul

63 î.Cr. a cucerit Ierusalimul și a intrat în Templu, în Sfânta Sfințelor. Alte scenarii ale desacralizării îl includ pe guvernatorul Pilat sau pe împăratul Caligula, care au introdus idoli păgâni în cetate. Însă, probabil cea mai realistă explicație a expresiei credem că se referă la profanarea Templului de către romani, când aceștia au cucerit cetatea în anul 70 și au distrus Templul.

Profeția descrie momentul desacralizării Templului (13:14), dar și groaza în timpul cuceririi și distrugerii Ierusalimului (13:15-20), cu detalii ale evadărilor oamenilor în grabă, fără mâncare sau îmbrăcăminte. Scurtarea suferințelor este „din pricina celor aleși” (13:20), care poate fi o aluzie la creștinii care, în timpul asediului și cuceririi Ierusalimului, erau încă în cetate. Din nou sunt pomeniți cristoșii falși (13:21-23), învățători care încercau să-i amăgească pe cei aflați în Ierusalim în zilele distrugerii cetății, cum că Mesia era acolo cu ei.

Întrebarea 4: De ce credeau evreii că Templul nu putea să fie distrus? Există și la noi mentalitatea aceasta legată de unele clădiri, instituții sau denominațiuni creștine?

3. Al treilea reper este imaginea revenirii Fiului Omului și strângerea celor aleși.

Discursul care prevestea căderea Ierusalimului și a Templului își schimbă limbajul și stilul începând cu v. 24. Isus citează din VT, în special din Isaia, apelând la texte apocaliptice, cu trimitere la „împlinirea” Împărăției lui Dumnezeu, în sens de consumare, încheiere, finalizare. Expresia „în zilele acelea” este folosită des în VT și în acest capitol din Marcu. Isus avea în vizor o perioadă de necaz, de încercare, dar fără să explice cât va ține aceasta.

Seria de aluzii la pasajele din VT cuprinde citate din Daniel 7, Isaia 13, Ezechiel 32, Ioel 2 și 3. De câteva ori găsim menționat titlul „Fiul Omului”, dar de data aceasta nu este vorba de Fiul care suferă, ci de Fiul care vine pe nori cu putere și slavă.

Ideea strângerii laolaltă a celor aleși ne îndrumă din nou spre anumite texte veterotestamentare (Deut. 30:3-4; Ps. 147:2; Ier. 32:37; Ezech. 11:17, 34:13 și 36:24). Imaginea reunirii lui Isus cu cei aleși este destinată să aducă mângâiere și încredere celor care citeau Evanghelia.

Întrebarea 5: Cum crezi că ar fi reacționat ucenicii dacă Domnul Isus le-ar fi spus că nu se mai întoarce pe pământ cel puțin 2000 de ani?

4. Al patrulea reper sunt avertizările de veghere.

Isus apelează la o colecție de citate, ziceri și pilde care au ca mesaj nesiguranța vremurilor viitoare și necesitatea vegherii.

- Pilda smochinului (13:28-29), pentru că frunzele smochinului arată apropierea verii, așa cum evenimentele menționate de Isus mai devreme arată iminența venirii Lui.
- Citatul din Isaia 40:8, unde Dumnezeu ne asigură că cerul și pământul trec, dar Cuvântul Lui nicidecum.
- Pilda cu stăpânul care pleacă și își lasă casa sub îngrijirea robilor (13:34-35), sugerează responsabilitatea credinciosului să vegheze până stăpânul se va întoarce acasă.
- O zicală cât un sumar al întregului pasaj (13:37), o poruncă lăsată tuturor ucenicilor Lui și, implicit, tuturor creștinilor de-a lungul veacurilor: „Ce vă zic vouă, zic tuturor: Vegheați!”

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

- a. Prin acuratețea profețiilor, Isus își demonstrează suveranitatea peste istorie.

Scopul discursului Domnului Isus a fost, întâi de toate, să îi asigure pe ucenici că El va reveni și, ca efect, să-și reconfirme divinitatea.

Marcu nu a intenționat nicidecum să dea detalii despre viitor. De aceea, profețiile lui Isus trebuie apreciate și interpretate corect. Să nu afirmăm lucruri despre viitor mai mult decât a afirmat Isus.

Întrebarea 6: Care sunt pericolele care ne pasc atunci când vânăm semne sau dovezi în loc să ne trăim viața în lumea reală așa cum ne-a poruncit Domnul Isus?

b. Prin acuratețea profețiilor, Isus a dorit să ne întărească credința în prezent și siguranța pentru viitor.

Domnul Isus a dorit să ne comunice că nimic nu Îi este străin din istoria noastră. Da, prigonirea creștinilor va continua până când El va reveni în glorie, dar El are ultimul cuvânt.

Mesajul lui Isus este realist și direct: doar suferința poate conduce la glorie, doar crucea poate conduce la coroană. Finalul însă este glorios: Fiul va veni cu mare putere și îi va aduna pe cei aleși. Reunirea tuturor în Cristos este speranța noastră.

De aceea, ucenicii lui Isus trebuie să rămână credincioși până revenirea Lui, veghind și sperând!

Exercițiu aplicativ

Examinează-ți obiectiv viața de credință. Cât de preocupat ești să faci ca credința ta să crească, să o pui în acțiune, să o împărtășești altora? Caută metode care să te ajute să fii atent și în alertă cu privire la toate aspectele vieții tale.

Întrebări ajutătoare:

- În ceea ce te privește, ce faci pentru a fi atent și alert în așteptarea venirii Domnului Isus?
- Ce pași concreți, specifici poți face pentru a-ți trăi viața continuu cu gândul veșniciei în minte?
- Ce înseamnă să trăiești pregătit pentru revenirea lui Isus? Cum trăiești tu acum în lumina revenirii Sale?
- Care este misiunea sau lucrarea care ne-a fost lăsată nouă, creștinilor, de acum și până la a doua venire a lui Cristos?

Meditație:

Există o fabulă despre trei ucenici drăcușori care au fost trimiși pe pământ pentru a-și finaliza perioada de ucenicie. Înainte să-și ia valizele de plecare au fost chemați la o discuție cu Satan, șeful cel mare, ca să vadă cum plănuiau să-i ispitească și să îi piardă pe bieții pământenii.

Primul drăcușor zice:

- *Eu am să le spun că Dumnezeu nu există!*

Satan i-a retezat-o din scurt:

- *Nu se vor lăsa prea mulți păcăliți! Oamenii știu că Dumnezeu există.*

Al doilea ucenic drăcușor zice:

- *Eu le voi spune oamenilor că iadul nu există! E o gogomănie!*

Satan l-a pus rapid la punct și pe acesta:

- *Nimeni nu te va crede! Oamenii știu că iadul există și că acolo merg toți păcătoșii.*

Cel de-al treilea zise:

- *Eu le voi spune oamenilor că nu-i nicio grabă.*
- *Du-te, i-a spus Satan - și cu siguranță vei reuși să-i păcălești cu miile.*

Cea mai periculoasă amăgire este aceea că ai timp mai târziu să te preocupi de Dumnezeu. Cea mai tristă zi în viața oricărui om este aceea în care se învață să lase lucrurile esențiale pe mâine. Există decizii care trebuie luate acum, nu mâine, pentru că nimeni nu îți garantează că mâine vei mai fi aici!

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECȚIA 10

Titlul lecției: SUFERINȚELE LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 14:1-15:15

STRUCTURA LECȚIEI

Lecția de azi prezintă suferințele îndurate de Isus înainte de răstignirea Lui. Textul cuprinde o succesiune de evenimente pline de dramatism care se succed foarte rapid.

Intensitatea acestor evenimente este amplificată de mulțimea personajelor și de alegerile pe care acestea le fac în raport cu Domnul Isus.

Întrebarea 1: Citește și notează evenimentele descrise în textul lecției:

14:1-2 – liderii evrei completează să-L omoare pe Isus;

14:3-9 _____

14:10-11 _____

14:12-16 _____

14:17-21 _____

14:22-25 _____

14:27-31 _____

14:32-42 _____

14:43-52 _____

14:53-65 _____

14:66-72 _____

15:1-5 _____

15:6-15 _____

Patimile lui Isus sunt precedate de trei evenimente sugestive:

- Mirul turnat pe capul lui Isus (14:3-11)
- Prăznuirea Paștilor (14:12-25)
- Înștiințarea lui Petru (14:26-31)

Punctul central al patimilor este în grădina Ghetsimani (14:32-42), unde Isus decide să continue planul lui Dumnezeu, plan care includea moartea Lui substitutivă.

Momentul în care Isus recunoaște în fața Sinedriului că este Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, este momentul în care Îi este hotărâtă sentința de condamnare. Conform legii evreiești, a te face una cu Dumnezeu este o blasfemie. Din acel moment încep batjocurile, umilința, răstignirea și apoi moartea.

EXPLICAREA LECȚIEI

Evanghelia lui Marcu este o narațiune care respectă regulile unei povestiri, aceea de a construi o intrigă. Începând cu capitolul 14, ajungem la cea mai extinsă secțiune din viața și lucrarea lui Isus, și anume patimile Lui. Patimile vor culmina cu răstignirea pe cruce.

1. Pregătirea răstignirii

Înainte de a fi prins și acuzat de trădare, au loc trei evenimente pregătitoare pentru finalul Lui:

- a. Turnarea mirului pe capul lui Isus în Betania, în casa lui Simon leprosul, interpretată de Isus ca o ungere profetică și anticipativă în vederea îngropării Lui;
- b. Prăznuirea Paștelor, undeva în cetate, împreună doar cu ucenicii, include pregătirea providențială, demascarea vânzătorului și intimitatea Cinei de pe urmă;
- c. Momentul înștiințării lui Petru că acesta îl va vinde pe Isus, și faptul că va fi abandonat de toți ucenicii, profecție care s-a împlinit întocmai.

În capitolului 14 ne este descrisă hotărârea lui Petru de a merge la moarte împreună cu Isus, iar mai apoi înspre sfârșitul capitolului este prezentat momentul trist al lepădării de Cristos.

Întrebarea 2: Oare de ce acest contrast în comportamentul lui Petru? Gândește-te și la cuvintele lui din Marcu 8:29. În ce măsură cuvintele din I Corinteni 10:12 pot fi o explicație și un avertisment pentru noi fiecare?

Sacrificiul făcut de femeia din casa lui Simon reprezintă un gest extravagant de iubire față de Isus, un gest care a fost făcut în public, un gest criticat de unii dintre ucenicii lui Isus, dar un gest care este pomenit peste veacuri. Aceste gest implică afirmarea publică că Isus este „Unsul”, fapt care de acum nu mai este o taină!

Întrebarea 3: Îți amintești să fi făcut vreodată un sacrificiu, un gest de iubire față de Isus? Cât de valoros este un act de cinstire a lui Isus în public? Cum evităm noi să facem astfel de gesturi din anumite motive greșite?

2. Acceptarea răstignirii

Punctul culminant al întregii narațiuni care descrie patimile este atins în grădina Ghetsimani. Lupta fizică și spirituală este evidențiată de Marcu prin diferite cuvinte.

Întrebarea 4: Care sunt cuvintele din rugăciunea Domnului Isus care evidențiază această luptă dramatică? În ce măsură rugăciunea este o luptă pentru tine?

Planul lui Dumnezeu era în desfășurare. În final, Isus decide printr-un act de voință să-Și continue lucrarea și să Se subordoneze voinței Tatălui. Nu exista o altă cale pentru împlinirea planului decât calea suferinței și a morții.

3. Verdictul răstignirii

De la primele confruntări cu liderii religioși evrei, tensiunea între Isus și aceștia a crescut. Au vrut să-L omoare foarte devreme, dar, din cauza popularității lui Isus, nu au putut.

Motivul principal al acestei tergiversări nu a fost eșecul liderilor, ci planul lui Dumnezeu. Din câteva pasaje, unde Își anticipase moartea și învierea, se înțelege clar că Fiul a acceptat de bună voie planul Tatălui.

Isus este prins, acuzat și judecat (14:43-65). Acuzele sunt puerile, martorii se contraziceau, dar Isus tăcea. Era nevoie de un mobil mai serios pentru învinuire. În sfârșit, el a fost găsit în pretenția lui Isus de a se numi pe Sine „Cristosul”, Fiul lui Dumnezeu. Pretenția este catalogată drept blasfemie, astfel că mobilul pentru a cere pedeapsa capitală există.

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

a. Isus a îndurat mai multe feluri de suferință.

Felurile de suferință pe care le-a îndurat Isus au fost prorocite cu sute de ani înainte, în Psalmi și mai ales în prorocul Isaia.

Aplicatie: Completați lista de mai jos cu tipurile de suferință îndurate de Isus, în ordinea descrisă de Marcu.

14:33-34 – Lupta spirituală din Ghetsimani – suferința singurătății

14:43-45 _____

14:55-59 _____

14:61-65 _____

14:66-72 _____

15:1-15 _____

Meditație

În grădina Ghetsimani, Isus Se întoarce înspre Tatăl și tot ceea ce poate să vadă în fața ochilor este mânia, abisul, singurătatea și amărăciunea paharului care Îi stătea înaintea. Isus începea să experimenteze infinita dezintegrare spirituală și cosmică prin care urma să treacă atunci când pe cruce va fi separat de Tatăl. Isus a început să aibă gustul acelei separări și asta l-a făcut să șovăie. (Tim Keller)

Suferința umană este o experiență de care niciun urmaș al lui Isus Cristos nu o poate evita. Isus a avut parte de ea și mai mult în mijlocul suferinței nu a primit răspuns la rugăciunea Lui.

Întrebarea 5: Ai avut parte de experiențe dureroase care au rămas până astăzi fără o explicație? Pentru tine, o rugăciune fără răspuns

este o ocazie de a te încrede mai mult în Dumnezeu sau o ocazie de a te supăra pe Dumnezeu? Explică și împărtășește răspunsul.

b. Isus a ales să sufere și să moară pentru păcatele noastre

Auzim vorbindu-se despre crucificarea lui Isus și te poți gândi: „Ce trist! Sărmanul Isus! A fost o victimă a unei crime teribile în istorie.” Într-un anume sens, așa a fost, pentru că a suferit o moarte cumplită. Dar Isus nu a fost o victimă neputincioasă! El a ales să moară! Nimeni nu putea să-I ia viața. El Și-a dat-o de bună voie (Ioan 10:18a). A acceptat răstignirea ca fiind calea de mântuire a omului. Așadar, suferința lui Isus a fost parte din planul lui Dumnezeu și a avut o finalitate.

Întrebarea 6: Citind Romani 8:18-28 înțelegem că pentru urmașii lui Isus există o finalitate a suferinței. În ce fel această perspectivă asupra viitorului poate să schimbe modul în care experimentăm suferința în prezent?

c. Isus a suferit ca semn al ascultării față de Tatăl și al iubirii față de oameni.

Isus a ascultat de Tatăl până la capăt. O ascultare desăvârșită, un act de supunere chiar și în suferință.

Isus ne-a iubit și pe noi până la capăt. O iubire desăvârșită, un act de iubire chiar și în suferință.

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECTIA 11

Titlul lecției: JERTFA LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 15:16-47

STRUCTURA LECȚIEI

După ce hotărârea de moarte a fost confirmată de Pilat, ostașii romani au finalizat ceea ce au dorit evreii. Isus este scos afară din cetatea Ierusalim și este pregătit pentru răstignire într-un loc numit Golgota. Era cunoscut de evrei ca locul Căpățânii (al Calvarului, în latină), unde, în tradiția veche, se credea că a fost locul înmormântării lui Adam. Răstignirea a avut loc în ceasul al treilea (15:25), adică ora nouă dimineața. Au urmat batjocurile trecătorilor și moartea lui Isus la ceasul al nouălea (15:33), adică ora trei după-masa.

Momentul morții este demonstrat de Marcu prin următoarele dovezi:

- Isus a scos un strigăt tare și Și-a dat duhul
- Perdeaua din interiorul Templului s-a rupt în două
- Sutașul roman a confirmat că Isus Și-a dat duhul
- Femeile care priveau de departe momentul morții
- Îngroparea lui Isus de către Iosif din Arimateea (trupul a fost dat jos de pe cruce, înfășurat în pânza de in, pus într-un mormânt săpat în stâncă, cu o piatră prăvălită la ușa mormântului).

Motivarea morții prin răstignire a fost acuza că Isus se numea pe Sine Împăratul iudeilor (15:2). Bătăile și batjocurile care au urmat făceau parte din planul de umilire a lui Isus, ca și cum pretenția Lui de a fi Împărat a eșuat.

EXPLICAREA LECȚIEI

Scrierea lui Marcu este simplă, directă, verificabilă, selectivă. Aproape nimic din ce descrie el nu este complicat. Orice cititor putea să-și imagineze toate scenele și să le înțeleagă atât cât trebuie. Aceasta arată că Marcu descrie fapte concrete, reale, istorice. Moartea lui Isus a fost cât se poate de adevărată. Nimeni n-ar trebui să aibă dubii.

Întrebarea 1: Știm că evanghelistul Marcu nu prezintă răstignirea la fel de minuțios ca ceilalți evangheliști. Care sunt evenimentele pe care le alege el să le descrie? De ce?

Întrebarea 2: Care sunt personajele ce apar în pasaj și care e atitudinea lor față de suferința și moartea Domnului Isus Cristos?

Citește acum și pasajul din Isaia 53:4-12 și meditează la profeția cu privire la suferințele purtate în locul nostru de către Robul Domnului.

Întrebarea 3: Care este perspectiva pe care o aduce vechea profeție a lui Isaia cu privire la jertfa lui Isus Cristos pentru păcatele poporului Său?

Cum crezi că poți folosi această perspectivă pentru a-ți împărtăși credința?

Meditație

Încă de la începutul istoriei Dumnezeu a atras înspre Sine oameni; continuă să îi atragă și în zilele noastre și, până în Ziua Judecării finale va continua să aducă la Sine păcătoși de toate felurile, bărbați și femei, pentru a restaura o lume coruptă, distrusă de păcat - toate acestea, pentru slava și gloria Lui! Dumnezeu este glorificat atunci când păcătoșii primesc mântuirea, pentru că mântuirea lor a fost plătită cu prețul sângelui Fiului Său, prețul incomensurabil oferit omenirii datorită harului Său nemărginit! (John MacArthur)

Strigătul de pe cruce

Singurul strigăt al lui Isus pe cruce consemnat de Marcu (15:34) este strigătul către Dumnezeu Tatăl. Strigătul nu era chemarea în ajutor a lui Ilie, sau disperarea de a fi trădat de Tatăl. Isus cita din Psalmul 22:1, care descrie agonia suferinței judecării divine. Isus vorbea cu Tatăl, declarându-și din nou încrederea în El.

Ceea ce conta pentru Isus era să rămână în relație cu Tatăl, să-I facă voia, chiar dacă Tatăl părea că L-a abandonat. Aceasta înseamnă credință bazată pe cunoaștere personală.

Întrebarea 4: Cât de importantă e pentru tine relația cu Dumnezeu? Suferi atunci când se răcește din cauza păcatului din viața ta? Ce faci pentru ca această relație să fie vie în fiecare zi?

Semnificația jertfei

Deși textul nu interpretează direct motivul morții lui Isus, anumite fapte și expresii din Evanghelie ne ajută pe noi s-o facem. De pildă, ruperea perdelei din Templu a fost simbolică. Semnificația ei poate să trimită la distrugerea Templului sau la deschiderea accesului la Dumnezeu.

Un sumar al unor pasaje cheie din Marcu ne ajută substanțial:

- 1) Moartea lui Isus a fost prevăzută de El și acceptată de bunăvoie (8:31; 9:31; 10:33-34)

- 2) Jertfa Lui era înțeleasă ca o răscumpărare pentru păcatele oamenilor (10:45)
- 3) Jertfa lui Isus este miezul Evangheliei care urma să fie propovăduită în toată lumea (14:9)
- 4) Jertfa lui Isus nu a fost niciodată despărțită de glorificarea Lui (14:62)

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

a. Curajul în fața suferinței

Isus ne demonstrează că trebuie să fim gata oricând să murim pentru ceea ce credem. Așa cum a fost El gata, așa au fost martirii Bisericii de-a lungul secolelor. Ucenicia autentică arată disponibilitate pentru suferință.

b. Demnitatea în fața suferinței

Indiferent de acuze și batjocuri, Domnul Isus a rămas demn.

- Isus a rămas demn înaintea acuzatorilor
- Isus a rămas demn înaintea batjocoritorilor
- Isus a rămas model de demnitate înaintea ucenicilor
- Isus a rămas demn înaintea Tatălui din cer

Apostolul Pavel ne amintește că suntem o privilegiu pentru lume, îngeri și oameni (1 Cor. 4:9). Astfel de urmași dorește Domnul nostru!

Întrebarea 5: Isus Hristos este numit de două ori în Marcu *Fiul Lui Dumnezeu* (1:1 și 15:39). Pentru evanghelist este important să dovedească acest titlu, contestat de contemporanii Săi. Și astăzi ca și atunci, dumnezeirea lui Isus este cea mai contestată. Ce argumente ai folosi tu azi pentru a arăta altora că Isus este cu adevărat Dumnezeu?

Cum ai ajuns tu să crezi că Isus e Fiul Lui Dumnezeu și că prin jertfa Sa poți fi mântuit?

Atunci când mai treci prin perioade grele în care poate ești cuprins de îndoială, care sunt lucrurile care îți restaurează credința?

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

LECȚIA 12

Titlul lecției: ÎNVIEREA LUI ISUS

Textul lecției: Marcu 16:1-8 (20)

STRUCTURA LECȚIEI

Ultima parte a Evangheliei lui Marcu este dedicată învierii din morți a lui Isus. Informațiile sunt relativ puține, în comparație cu ceilalți evangheliști. Dar avem date precise, cu un obiectiv clar: toți cei ce citesc Evanghelia să creadă că Isus este Fiul lui Dumnezeu și că a înviat din morți.

Marcu alege doar două personaje drept martori ai învierii: femeile și îngerul. În prima zi a săptămânii, câteva femei din grupul de ucenici ai lui Isus, s-au dus la mormânt ca să ungă cu miresme trupul lui Isus. Era modul lor de a-și arăta cinstea dată lui Isus, așa cum a făcut și Iosif. Găsesc piatra de pe mormânt dată la o parte și intră în mormânt, dar trupul lui Isus nu mai era acolo.

Apariția îngerului în interiorul mormântului este surprinzătoare. Mesajul îngerului trebuie să aducă convingerea că Isus e viu și că dorește să îi întâlnească pe ucenici în Galileea, exact acolo unde a început toată lucrarea Lui. Cercul s-a închis, lucrarea s-a încheiat, misiunea s-a îndeplinit.

Comentariu teologic: Finalul Evangheliei lui Marcu

Finalul Evangheliei lui Marcu (16:9-20) a fost contestat de mulți interpreți ai Bibliei. Argumentele contestatarilor: (1) Nu

toate manuscrisele vechi importante ale NT conțin acest pasaj; (2) Unii teologi ai Bisericii din primele secole (cum ar fi Origen și Clement de Alexandria) nu știau de existența acestui pasaj; (3) Anumite expresii și cuvinte grecești din text, precum și stilul scrierii nu seamănă cu restul Evangheliei; (4) Finalul din 16:8 corespunde laitmotivului uimirii și fricii care caracterizează întreaga Evanghelie. De aceea, sfatul celor care susțin această interpretare este să citim cu precauție pasajul, fără însă a-l ignora complet. De altă parte, cei care susțin originalitatea pasajului își bazează convingerile pe următoarele: (1) Profețiile despre înviere trebuie să primească răspuns la finalul Evangheliei; (2) Mărturia Bisericii Primare a inclus aparițiile lui Isus după înviere ca o parte integrantă a mesajului creștin; (3) Aluziile lui Isus și a îngerului că se va întâlni cu ucenicii în Galileea aveau nevoie de o autentificare. Concluzia personală este că avem o dilemă cu două fațete. Pe de o parte, nu putem dovedi cu documente că textul complet al Evangheliei după Marcu conține pasajul 16:9-20. Pe de altă parte, finalul brusc din 16:8 nu credem că a fost în intenția scriitorului. Este posibil ca Marcu să nu fi putut termina Evanghelia din pricina persecuției sau din alte motive, așa încât pasajul final să fi fost adăugat de altcineva.

EXPLICAREA LECȚIEI

Învierea și mărturia femeilor

Marcu a dovedit deja, în narațiunile precedente, că moartea lui Isus a fost reală. Așa cum detaliile despre îngropare și punerea în mormânt au fost esențiale pentru realitatea morții lui Isus, prezența femeilor a

fost esențială și pentru învierea Lui. Ele întăresc credibilitatea morții și învierii lui Isus.

Marcu ne spune că învierea a avut loc în ziua dintâi a săptămânii. Iar femeile sunt în centrul narațiunii.

Întrebarea 1: Citiți Marcu 15:40-41, 47 și 16:1-8. Ce ni se spune în aceste versete despre femei?

Verbele din text arată determinarea femeilor și acuratețea narațiunii. Totuși, paragraful se încheie într-o notă de incertitudine și indecizie din partea femeilor. După întâlnirea cu îngerul, ele o iau la fugă și sunt cuprinse de frică. Experiența lor a fost copleșitoare, de aceea reacția lor este naturală.

Întrebarea 2: De ce au fost alese femeile ca martori ai învierii?

Învierea și mărturia îngerului

Apariția îngerului sub formă umană, de tânăr bărbat, nu este ceva nou în peisajul biblic. Îngerii luau formă umană pentru a fi mai aproape de om atunci când îi aducea un mesaj divin. Important, deci, nu era cum arăta un înger, ci ce mesaj aducea.

Ce mesaj a avut îngerul pentru femei și, implicit, pentru noi?

- (1) Când îngerul a vorbit despre înviere, el a vorbit despre Isus din Nazaret, care este numele pământesc. A vrut să se asigure că toți care vor auzi această veste a învierii înțeleg despre cine este vorba. Nu a înviat un duh, ci o persoană umană, cu nume.
- (2) Apoi îngerul a spus al doilea lucru despre Isus, că a fost răstignit. Deci nu era vorba despre un alt Isus, ci cel care a fost văzut și confirmat mort prin răstignire.
- (3) În al treilea rând, îngerul spune că Isus a înviat și că nu este acolo, adică El este viu, dar nu este prezent, ca să fie văzut.
- (4) În al patrulea rând, îngerul arată spre locul unde a fost pus în mormânt.
- (5) Ultimul lucru spus de înger a fost o reamintire a promisiunilor făcute de Isus ucenicilor. Îngerul le-a spus femeilor că Isus îi va întâlni pe ucenici în Galileea, ceea ce sugerează, implicit, că Isus s-a întâlnit cu ucenicii după învierea Lui.

În concluzie, Marcu este iarăși simplu, direct, concentrat. Dintre toate dovezile la îndemână alege mărturia femeilor și mărturia îngerului. Toți cei care vor citi această istorisire a vieții, morții și învierii lui Isus au o singură variantă: să creadă că tot ce s-a scris, s-a relatat este autentic. Vestea bună, Evanghelia este despre acest Isus din Nazaret, Fiul lui Dumnezeu, Fiul Omului.

APLICAREA LECȚIEI

Ce ne învață această lecție despre Isus?

- a. Isus a înviat din morți, iar dovezile în favoarea învierii trupești sunt evidente și incontestabile.**

Învierea lui Isus din morți a fost reală. A fost un eveniment care trebuie crezut pe baza dovezilor aduse de Evangheliile. Deși pasajul din Marcu este scurt, dovezile învierii abundă:

- Mărturia femeilor
- Data învierii este consemnată în prima zi a săptămânii
- Lipsa trupului
- Mărturia îngerului
- Reacția femeilor

Întrebarea 3: Care sunt, din punctul tău de vedere, cele mai puternice dovezi ale faptului că Isus Cristos a înviat din morți?

- b. Promisiunea învierii lui Isus vine împreună cu revederea Lui.**

Mesajul îngerului pentru ucenici este nu doar să confirme învierea trupească a lui Isus, ci și să pregătească revederea reală cu ei. Isus a înviat, dar nu a rămas ascuns, ci a dorit să se întâlnească față în față

cu ucenicii Lui. Aceeași promisiune rămâne valabilă și pentru toți urmașii Lui de-a lungul veacurilor!

Întrebarea 4: Tu te-ai întâlnit cu Cristosul înviat? Ce înseamnă și ce implică pentru tine, în mod personal, că Isus Cristos este viu în viața ta?

c. După înviere, Isus îi însărcinează pe ucenici cu vestirea Evangheliei

Finalul Evangheliei după Marcu este similar celei scrise de către Matei. În fiecare caz, după învierea Sa, Isus îi trimite pe ucenici în toată lumea, ca să vestească Evanghelia la orice făptură și să facă ucenici din toate neamurile.

Întrebarea 5: Fă o listă cu oamenii pe care îi cunoști și care au nevoie să audă această veste bună – Evanghelia. Vei face ceva pentru ei?

Privind înainte – Exercițiu aplicativ

(i) Gândește-te la un adevăr pe care l-ai învățat ca urmare a studierii acestei lecții și pe care ai vrea să-l aplici (să lucrezi/să meditezi în acel domeniu specific) în următoarele zile.

(ii) Scrie o rugăciune cerându-I lui Dumnezeu să lucreze în mintea și în inima ta cu privire la acest adevăr.

(iii) Caută moduri concrete prin care să pui în practică lucrurile pe care ți le-ai propus mai sus.

Fii deschis să împărtășești și altora din grupul tău ceea ce ți-ai propus, precum și modul în care ai reușit să fii consecvent (ai avut succes).

NOTIȚE:

Bibliografie

- Cristian Bădiliță, *Evanghelia după Marcu*, ediție bilingvă (București: Vremea, 2015).
- R. T. France, *The Gospel of Mark*, The New International Greek Testament Commentary (Grand Rapids: Eerdmans, 2002).
- David Garland, *Mark*, The NIV Application Commentary (Grand Rapids: Zondervan, 1996).
- Robert Gundry, *Commentary on Mark* (Grand Rapids: Baker Academic, 2010).
- John F. MacArthur, *Mark. MacArthur Bible Studies* (Nashville: Word Publishing, 2000).
- Dane C. Ortlund, *Mark. A-12 week study. Knowing the Bible* (Wheaton: Crossway, 2013).
- Robert Stein, *Mark*, Baker Exegetical Commentary on the New Testament (Grand Rapids: Baker Academic, 2008).
- Warren W. Wiersbe, *The Wiersbe Bible Study Series: Mark* (Colorado Springs: David C. Cook, 2013).

